

Invențiile U.T.M. și istoria lor

Pe parcursul a 40 de ani (1964-2004) cei cca 850 de colaboratori ai Universității Tehnice a Moldovei au obținut cca 3900 de invenții.

➤ Prima invenție brevetată de colaboratorii Universității Tehnice a Moldovei a fost în a. 1964: „*Aparat de măsurat grosimea ultrasonor cu rezonanță*”, CA nr. 160831, autor *Glibaci C. V.*, publicată în Buletinul Oficial de Invenții nr.5.

➤ Invenția cu numărul 100 „*Defectoscop ultrasonic cu impulsuri și umbre*”, CA nr. 211858 a fost brevetată de inventatorii universitari *Juravel V. I.* și *Ghitis M. B.* în a. 1968 și publicată în Buletinul Oficial de Invenții nr.8.

➤ Invenția cu numărul 1000 „*Termoconductă electrohidrodinamică*” CA nr.732651 a fost brevetată de inventatorul *Șchiliov V.D.* în a. 1980 și publicată în Buletinul Oficial de Invenții nr.17.

➤ Prima invenție obținută de Universitatea Tehnică a Moldovei în calitate de solicitant a fost invenția „*Vibrator*”, autor *Jaricenco I. Z.*, CA nr. 285567 eliberat de Institutul Unional de Expertiză de Stat a Invențiilor în a. 1970.

➤ Cele mai multe invenții brevetate de colaboratorii Universității Tehnice a Moldovei într-un an a fost de 238 – în a. 1981.

➤ Cele mai multe invenții (cca 800) au fost brevetate în secțiunea „*Mecanică. Iluminat. Încălzire. Armament. Exploziv*”.

➤ Inventatorii universitari cu cel mai mare număr de invenții sunt:

Dr. Șchiliov Vladimir (peste 300 invenții în diverse domenii - aparate tehnologice, motoare cu ardere internă, pompe, termoconducte, pulverizatoare etc.). Prima invenție a fost brevetată în a. 1968;

Dr. Rudenco Valeriu (peste 160 invenții în diverse domenii - aparate

tehnologice și generatoare de aerozol, aparate medicale, тренажоре și masajoare, jocuri euristice cu manipulare etc.). Prima invenție a fost brevetată în a. 1972.

Dr.hab.prof.univ. Martâniuc Nicolae (peste 150 invenții în diverse domenii - instalații energetice, sisteme de ungere, dispozitive de control a stării tehnice a motoarelor cu ardere internă, motoare de perspectivă etc.). Prima invenție a fost brevetată în a.1972;

Acad. Bostan Ion (cca 140 invenții, din care 132 de invenții în domeniul transmisiilor planetare precesionale – o direcție de pionierat cu elemente Know-How, care cuprind angrenaje noi, tehnologii moderne de fabricare a roților dințate, metode de control a angrenajelor nestandarde și o gamă largă de diverse scheme de transmisii precesionale. Majoritatea invențiilor au fost valorificate în mostre expoziționale și experimentale, dispozitive tehnologice etc. A fost formată o școală, în care au fost pregătiți peste 20 de inventatori tineri). Prima invenție în domeniul transmisiilor precesionale a fost brevetată în a. 1983, fiind înregistrat pentru prima oară și termenul de „*Transmisii Planetare Precesionale*”.

Acad. Rădăușan Sergiu (cca 100 de invenții, în special în domeniile: fizica și chimia semiconductorilor; tehnologia și aplicarea materialelor semiconductoare multiple; electronica corpului solid etc., care au dus la formarea colectivelor de creație și a direcțiilor noi de cercetare). Prima invenție a fost brevetată în a. 1973.

Rubrică susținută de Valeriu Dulgheru